

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

«2ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΝ»

21-24 Μαΐου 2009

Αθήνα, Μουσείο Μπενάκη, Πειραιώς 138

1^η Ημέρα

1^η συνεδρία

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

- Θ. Τάσιος, Ε. Βιντζηλαίου
Αποτίμηση σεισμικής διακινδύνευσης τοιχοκτιστων ιστορικών οικοδομών. 171
- Π. Θεοχαρίδης
Ο Πύργος της Γαλάτιστας: Το έργο της αποκατάστασης κλειστού κελύφους και νέας χρήσης του ερειπωμένου μνημείου. 78
- Α. Μιλτιάδου-Fezans, Έ. Δεληνικόλα
«Η φιλοσοφία σχεδιασμού των βέλτιστων επεμβάσεων στερέωσης και αποκατάστασης του Ι. Ναού Παναγίας Κρήνας, Χίου. 127
- Κ. Δρόσου, Α. Σκρέκα, Ι. Σκρέκα
Μελέτη και εργασίες στερέωσης του ναού Εισοδίων της Θεοτόκου στο Απόζαρι της Καστοριάς. 58

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΣΤΕΡ

- Α. Γεωργακόπουλος, Κ. Λουπασάκης
Γεωτεχνικά προβλήματα στο παράλιο τείχος της Καβάλας, στην περιοχή του Φάρου και προτάσεις αντιμετώπισής τους. 189
- Κ. Τουμπακάρης
Εφαρμογή στοιχείων της θεωρίας των υδραυλικών στροβιλομηχανών στην πρόταση επέμβασης σε δύο υδρόμυλους. 198

2^η συνεδρία

ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΜΝΗΜΕΙΩΝ

- Ι. Παπαγιάννη, Μ. Αργυρόπουλος, Β. Πάχτα
Στερέωση ωμοπλινθοδομών με πηλοενέματα. Υλικά και εφαρμογή. 142
- Χ. Ε. Αδάμη, Ε. Βιντζηλαίου
Επεμβάσεις σε ιστορικές τοιχοποιίες: Η συμπεριφορά έναντι διατμήσεως διεπιφανειών υπαρχόντων υλικών και υδραυλικών ενεμάτων. 17
- Ε. Δεληνικόλα, Κ. Αθανασιάδου, Α. Χαμπεσής, Α. Ρόζος, Ι. Δογάνη, Α. Γαλανού
Λιθόκτιστα κωδωνοστάσια: Αποσυναρμολόγηση και ανακατασκευή ή επισκευή και ενίσχυση; 20
- Μ. Στεφανίδου
Η επίδραση του πορώδους στην ανθεκτικότητα των ασβεστιτικών κονιαμάτων. 166

Ι. Παπαγιάννη, Μ. Στεφανίδου <i>Κριτήρια καταλληλότητας φυσικών ποζολανών για εφαρμογή σε παραδοσιακά κονιάματα.</i>	145
Ε. Ε. Τουμπακάρη <i>Περιοχές αγκύρωσης συνδετήριων στοιχείων Παρθενώνα: ανάλυση αστοχιών και δομητική κατανόηση.</i>	176

3^η συνεδρία

ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑΣ

Α. Αποστόλου <i>Η Αναστήλωση του Πύργου ΠΑ.2 του Αρχαίου Τείχους της Νισύρου.</i>	34
Χ. Αλεξιάκης, Ν. Μακρής <i>Στατική Ανάλυση Θολωτής Διόδου του Σταδίου της Αρχαίας Νεμέας.</i>	26
Φ. Αθανασίου, Β. Μάλαμα, Μ. Μίζα, Μ. Σαραντίδου, Χ. Σαλβαρά <i>Αποκαθιστώντας την αποκατάσταση: Το μαρμάρινο δάπεδο του Οκτάγωνου των ανακτόρων του Γαλερίου στη Θεσσαλονίκη.</i>	23
Γ. Τγγινάγκα <i>Βιβλιοθήκη Αδριανού. Αποκατάσταση της νοτιοανατολικής γωνίας του πρόπυλου και του βορειότερου τμήματος της νότιας πτέρυγας της πρόσοψης.</i>	174
Κ. Ζάμπας, Γ. Θωμάς, Ε. Παυλίδης, Ει. Δουδούμη <i>Αναστήλωση του Βήματος της Ρωμαϊκής Αγοράς στην Αρχαία Κόρινθο.</i>	64
Ε. Καζολιάς <i>Η αποκατάσταση του θεάτρου της αρχαίας πόλεως της Επιδαύρου.</i>	87

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΣΤΕΡ

Δ. Ζιρώ, Δ. Μιχαλοπούλου, Κ. Μαμαλούγκας, <i>Η Αποκατάσταση του Ναού της Αθηνάς Νίκης.</i>	213
Μ. Κορρές, Κ. Ζάμπας, Ν. Τογανίδης, Α. Λαμπρινού, Κ. Παπαδόπουλος, Μ. Μεντζίνη, <i>Ολοκληρωμένα έργα στον Παρθενώνα κατά την τελευταία πενταετία. Αποκατάσταση Πρόναου Παρθενώνα.</i>	208
Μ. Κορρές, Π. Κουφόπουλος, Κ. Ζάμπας, Α. Μιλτιάδου, Ρ. Χριστοδουλοπούλου, Ε. Ε. Τουμπακάρη, Ε. Παπακωσταντίνου, Α. Πάνου, Α. Φρατζικινιάκη <i>Αποκατάσταση Οπισθόναου Παρθενώνα</i>	209

4^η συνεδρία

ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ, ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΔΟΜΙΚΟΥ ΦΟΡΕΑ ΤΩΝ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ

Α. Α. Κουρής, Α. Κάππος <i>Σεισμική τρωτότητα κατασκευών από ξυλόπηκτη τοιχοποιία πριν και μετά την ενίσχυσή τους.</i>	101
Μ. Μεντζίνη <i>Συμπεριφορά σε κάμψη μαρμάρινης αποκαταστημένης δοκού – επιστυλίου.</i>	124
Γ. Καρύδης, Γ. Μπατής <i>Πρώτη Εφαρμογή στην Ελλάδα με Καθοδική Προστασία Διακριτών Ανοδίων – Τεκμηρίωση της Εφαρμογής σύμφωνα με τους Διεθνείς Καταστατικούς Χάρτες του ICOMOS.</i>	93

B. Γκουλιοπούλου, Κ. Τοκμακίδης, Β. Κονιόρδος <i>Εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων τεκμηρίωσης στον Πύργο του Λαπαρδά και στον κομβικό Πύργο του νοτιοδυτικού άκρου της Ακρόπολης Θεσσαλονίκης.</i>	49
M. Σταυρουλάκη <i>Σεισμική συμπεριφορά ιστορικών κατασκευών με σύνθετο δομικό φορέα.</i>	160
A. Αποστολόπουλος, Σ. Αποστολοπούλου, Χ. Αποστολόπουλος <i>Άστοχες τεχνικές παρεμβάσεις σε ιστορικούς ναούς της Λευκάδας.</i>	31

2^η Ημέρα

5^η συνεδρία

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΝΗΜΕΙΩΝ ΒΥΖΑΝΤΙΝΗΣ ΚΑΙ ΟΘΩΜΑΝΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ

Π. Ανδρούδης, Σ. Ντιντιούμη <i>Αποκατάσταση δύο μεσοβυζαντινών μνημείων (Παναγία Καστριανών και μεσοβυζαντινός πυλώνας) στο Παλαιό Πυλί της Κω.</i>	29
Δ. Βιτούλα, Γ. Βλαχοδήμος, Κ. Ηλιάδου, Δ. Μπιτζικόπουλος, Π. Στεργίου <i>Ο συμβολισμός ως παράμετρος αποκατάστασης, επανάχρησης και ανάδειξης του Ι.Ν. Μεταμορφώσεως του Σωτήρος στο Χορτιάτη.</i>	37
I. Καράνη <i>Στερέωση και αποκατάσταση των ναυδρίων της σπηλιάς Πεντέλης.</i>	90
N. Πιτσινός <i>Αποκατάσταση Ι. Ναού Αγίου Ιωάννη Θεολόγου στο Λακκί Λέρον.</i>	154
Φ. Κουγλέρη <i>Εργασίες συντήρησης και επανάχρησης στο τζαμί Καρά Μουσά Πασά, στην παλιά πόλη Ρεθύμνου.</i>	98
Κ. Δρόσου <i>Αποκατάσταση πέντε λιθόκτιστων γεφυριών στη Δυτική Μακεδονία.</i>	61

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΣΤΕΡ

M. Φιλοκύπρου <i>Σύγχρονες τάσεις και υφιστάμενο πλαίσιο αποκαταστάσεων ιστορικών και παραδοσιακών διατηρητέων οικοδομών στην Κύπρο. Παραδείγματα από τον πυρήνα της Λεμεσού.</i>	205

6^η συνεδρία

ΑΝΑΔΕΙΞΗ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΩΝ ΣΥΝΟΛΩΝ ΚΑΙ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΩΝ ΧΩΡΩΝ

X. Ζαρκάδα-Πιστιόλη <i>Η χρωματική οργάνωση των κτιρίων του μεσοπολέμου. Η περίπτωση της Φλώρινας.</i>	70
Κ. Θεοχαρίδου <i>Προστασία, Συντήρηση και Ανάδειξη των ερειπίων του Επισκοπικού ναού στο Σισάνιο Κοζάνης.</i>	81
A. Γιαννικουρή, Δ. Κουτσογιάννης <i>Η Ανάδειξη του αρχαιολογικού χώρου της «Συνοικίας του Λιμένος-Αγοράς» στην Κω.</i>	106

A. Διαμαντοπούλου <i>Μορφολογικές και λειτουργικές εκτροπές στην αναστήλωση του αρχοντικού Γεωργίου Σβαρτς.</i>	55
N. Σταμπολίδης, Δ. Κουτσογιάννης <i>Αποκατάσταση μνημείων στη νεκρόπολη της «Ορθής Πέτρας» της αρχαίας Ελεύθερνας στην Κρήτη.</i>	104
X. Κωτσίδου <i>Ανάδειξη Αρχαιολογικού Χώρου Παλατιανού. Αποκατάσταση κτισμάτων της αρχαίας πόλης.</i>	112
Θ. Σαλονικιός <i>Στέγαστρο Αρχαιολογικού Χώρου στη Θεσσαλονίκη – Προβληματισμοί και λύσεις κατά την μελέτη και κατασκευή.</i>	157

7^η συνεδρία

ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΩΝ ΚΤΗΡΙΩΝ

Δ. Ζυγομαλάς <i>Ολοκλήρωση ερειπωμένων ιστορικών κτηρίων: Οι σύγχρονες τάσεις.</i>	73
Π. Θεοχαρίδης, Σ. Γαλάνης, Α. Καπανδρίτη <i>Προσεγγίσεις επέμβασης σε δύο ερειπωμένους πύργους των Σιδηροκαυσίων. Δημιουργία κλειστού κελύφους - Στερέωση με αφαιρετική αναπαράσταση.</i>	43
Ρ. Γεωργαλά, Α. Σέξτος, Χ. Ιγνατάκης, Κ. Στυλιανίδης <i>Τεκμηρίωση και αποκατάσταση φέροντος οργανισμού διατηρητέου κεντρικού κτιρίου Ορφανοτροφείου «Αριστοτέλης» στην Καλαμαριά.</i>	46
Α. Οικονόμου, Α. Στόιος <i>Τεκμηρίωση και μελέτη αποκατάστασης των τριών μεταβυζαντινών μνημείων της Φλώρινας.</i>	136
Χ. Ιγνατάκης, Κ. Στυλιανίδης, Α. Ξένος, Κ. Τσακαλίδης <i>Τεκμηρίωση και προτάσεις αποκατάστασης φερόντων οργανισμών διατηρητέων κτηρίων συγκροτήματος «Μύλοι Αλλατίνη» στη Θεσσαλονίκη.</i>	84
Κ. Θεολογίδου <i>Τρεις κατοικίες στα τείχη της Βέροιας: Από την τεκμηρίωση στην αποκατάσταση.</i>	75

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΣΤΕΡ

Κ. Ζάμπας, Α. Λαμπρινού, Ρ. Χριστοδουλοπούλου, Ν. Τογανίδης, Β. Ελευθερίου, Μ. Μεντζίνη, Χ. Κυπαρίσση, Ε.Ε. Τουμπακάρη, Α. Βρούβα, Ι. Στεφάνου. <i>Αποκατάσταση Βόρειας Κιονοστοιχίας Παρθενώνα.</i>	210
Μ. Ιωαννίδου, Τ. Τανούλας, Κ. Καρανάσος, †Β. Πασχαλίδης, Β. Παπαβασιλείου <i>Η Αποκατάσταση της Ανωδομής του Κεντρικού Κτιρίου των Προπυλαίων.</i>	211
Δ. Εγγλέζος, Β. Μανιδάκη, Δ. Μουλλού <i>Έργο Περιμετρικών Τειχών Ακρόπολης.</i>	215

8^η συνεδρία

ΝΕΕΣ ΧΡΗΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΤΗΡΗΤΕΑ ΚΤΗΡΙΑ

Ε. Παπακωνσταντίνου, Μ. Αζιωτίδου <i>Προτεινόμενες επεμβάσεις αποκατάστασης, επανάχρησης και επανένταξης του βακούφικου ελαιοτριβείου στο Λιμένα Θάσου.</i>	151

P. Οικονομίδου	
<i>Μουσουλμανικά μνημεία της Ρόδου. Αποκατάσταση και επανάχρηση. Το παράδειγμα του συγκροτήματος Μουράτ Ρέις.</i>	133
K. Ουδατζή	
<i>Πολιτιστικές χρήσεις με αξιοποίηση σύγχρονων τεχνολογικών συστημάτων επαυξημένης πραγματικότητας σε ιστορικά κτίρια. Εφαρμογή ήπιων “επεμβάσεων” – Περίπτωση Αλατζά Ιμαρέτ.</i>	139
M. Χρυσάφη-Ζωγράφου	
<i>Αποκατάσταση νεοκλασικού κτηρίου στο Κιάτο Κορινθίας και διαμόρφωσή του σε Δημοτική Πινακοθήκη.</i>	184
E. Μαυρουδή	
<i>Αποκατάσταση κτηρίου αποθήκης Κυλινδρόμυλου στη Νάουσα και η προσέγγιση ζητημάτων διάσωσης ξυλόπηκτων τοιχοποιιών.</i>	121

3^η Ημέρα

9^η συνεδρία

ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΙΣ ΣΕ ΜΝΗΜΕΙΑ ΤΗΣ ΑΡΧΑΙΑΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΗΣ

A. Σαμαρά, X. Παπασταμάτη- φον Μόοκ	
<i>Θέατρο του Διονύσου: Μελέτη και πρόταση αποκατάστασης του ανατολικού πλευρικού αναλήμματος του κοίλου.</i>	163
K. Παπαδόπουλος	
<i>Η αποκατάσταση της θεμελίωσης και η ανάταξη των λίθων στο βόρειο τμήμα του ναού του Επικούρειου Απόλλωνα.</i>	148
Σ. Κυριάκη	
<i>Εργασίες Αποκατάστασης στο Τελετουργικό Εστιατόριο-Γυμνάσιο του Ασκληπιείου της Επιδαύρου.</i>	109
Λ. Λαμπρινού	
<i>Επέμβαση αποκατάστασης στον Παρθενώνα: Προσήλωση και απόκλιση από την αρχική μορφή.</i>	115
K. Ζάμπας, X. Καραδήμα, N. Χατζηδάκης, Ά. Μουσιώνη, Γ. Θωμάς, E. Δουδούμη	
<i>Αρχαίο θέατρο της Μαρώνειας. Το έργο της αποκατάστασης.</i>	67
P. Χριστοδουλοπούλου	
<i>Η μελέτη αναστήλωσης του ανώτερου θριγκού της βόρειας περίπτωσης του Παρθενώνα.</i>	181
X. Κολλιάκου	
<i>Ο βορειοανατολικός πύργος της Ακρόπολης των αρχαίων Αιγισθενών, στην Αττική.</i>	95

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΣΤΕΡ

R. Yoshitake	
<i>Αποκατάσταση και αρχιτεκτονική μελέτη των στοών στο Ασκληπιείο της αρχαίας Μεσσήνης.</i>	192
I. Δογάνη, A. Γαλανού	
<i>Αρχαίο Θέατρο Σικυώνας. Η στερέωση και η αναστήλωση της ανατολικής θολωτής διόδου.</i>	201
Σ. Αλευρίδης	
<i>Αρχιτεκτονική μελέτη αποκατάστασης βόρειου πτερού Ναού Επικουρίου Απόλλωνος. Παρατηρήσεις για τις γενικές διαστάσεις του ναού και συσχετισμός με τις διαστάσεις του βόρειου πτερού.</i>	204

10^η συνεδρία

ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΤΑΣΕΙΣ ΤΩΝ ΑΝΑΣΤΗΛΩΣΕΩΝ (προσκεκλημένοι ομιλητές)

X. Μπούρας <i>Σύγχρονες τάσεις στην Ελλάδα κατά την αποκατάσταση των μνημείων (2000-2009).</i>	3
A. Hernandez Martinez <i>30 Years of Monument's restoration in Spain. (1978-2008): from isolation to the modernization of Spanish cultural heritage.</i>	5
C. Varagnoli <i>Past and Future of Restoration Theory and Practice in Italy, 1980-2005.</i>	11

11^η συνεδρία

ΘΕΩΡΗΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΕΠΙ ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΜΕΝΩΝ ΑΡΧΩΝ

Σ. Στεφάνου <i>Η διαφύλαξη της Αγιορείτικης Αρχιτεκτονικής Κληρονομιάς: ιδιαιτερότητες, παράμετροι, σταθερές, μεταβλητές ενός γίνεσθαι.</i>	169
N. Δεληνικόλας <i>Αποκατάσταση Παντάνασσας Μοναστηρακίου. Σύγκρουση αρχών.</i>	52
Π. Μπίρταχας, Κ. Τζώρτζη <i>Δυνατότητα προσδιορισμού αντικειμενικών κριτηρίων κατά τις επεμβάσεις στα αρχιτεκτονικά έργα.</i>	130
E. A. Χλέπα <i>Αρχές και πρακτικές μεταχείρισης των αρχαιολογικών χώρων σε σχέση με το αστικό ή το φυσικό τοπίο.</i>	179
Σ. Βογιατζής <i>Αναστήλωση- ανάκτιση- συμπλήρωση- προσθήκη επί μνημείου. Όρια και ανοχές.</i>	40
Σ. Μαμαλούκος <i>Οι κίνδυνοι για την Αρχιτεκτονική Κληρονομιά στην Ελλάδα σήμερα.</i>	119
Φ. Μαλλούχου-Tufano <i>Μετά τον Χάρτη της Βενετίας : Εξέλιξη ιδεών και προσεγγίσεων στην προστασία των μνημείων.</i>	116

12^η συνεδρία

ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Συμπεράσματα

4^η Ημέρα

επίσκεψη σε μνημεία της Αθήνας στα οποία εκτελούνται εργασίες αναστήλωσης.